

ÅTERRAPPORTERING
1/1 2023-31/12 2023

URBAN VILTFÖRVALTNING

(NV-08973-22)

FOTO: ADAM AHLGREN

Återrapportering gällande bidrag ur viltvårdsfonden 2023 för "Urban viltförvaltning".

Nedan följer Svenska Jägareförbundets (förbundets) skriftliga redogörelse om verksamhetsbidragets genomförande under 2023. Redovisningen beaktar de krav som ska uppfyllas enligt Naturvårdsverkets beslut i fråga om bidrag ur viltvårdsfonden 2023-02-09, NV-08973-22.

UPPDRAGSBESKRIVNING

Svenska Jägareförbundet har använt bidraget till att utveckla en nationell och kvalitetssäkrad utbildning för kommunjägare och kommunala viltsamordnare (tjänstemän) samt genomföra en pilotutbildning. Utbildningens syfte är att förbättra viltförvaltningen i urbana miljöer genom att stärka kommunjägare och kommunala viltsamordnares kompetens rörande juridik, arbetsmiljö, kommunikation med allmänheten, rapportering av fällt vilt, jaktetik, användande av viltkameror, olika jaktmetoder, ansvars- och olycksfallsförsäkringar, uppdragsavtal etc.

Projektet bidrar till att främja viltvården genom att viltet vårdas och förvaltas i syfte att främja en lokalt anpassad utveckling av viltstammarna med hänsyn till allmänna och enskilda intressen.

Svenska Jägareförbundet sökte hos Naturvårdsverket om ett verksamhetsbidrag ur viltvårdsfonden på 2 030 000 kronor. Naturvårdsverket beslutade om bidrag i form av ett verksamhetsbidrag till Svenska Jägareförbundet på 591 000 kronor för år 2023. Eftersom inte hela den ansökta summan beviljades har Svenska Jägareförbundet tvingats prioritera i vilka delar av uppdraget som kan slutföras under 2023, vilken framgår av följande rapport.

HUR BIDRAGET HAR ANVÄNTS INOM ORGANISATIONEN

Bidraget är avsett att användas till att "hantera vilt i urbana miljöer". Svenska Jägareförbundet har använt bidraget till att utveckla en nationell och kvalitetssäkrad utbildning för kommunjägare och kommunala viltsamordnare samt att genomföra en pilotutbildning.

Workshop med interna och externa referensgrupper genomförd som en fysisk sammankomst. Utbildningsmaterial till stor del framtaget med fotografier och illustrationer som nyttjas till att bygga upp utbildningarna så att de blir pedagogiska.

Pilotutbildning genomförd med kommunjägare, kommunala viltsamordnare, representant från Polisen samt referenspersoner och personal från Svenska Jägareförbundet. Deltagarna har valts ut med både geografisk spridning och en varierande erfarenhetsnivå. Totala antalet deltagare på pilotutbildningen var 17. Avsikten är också att till kommande utbildning erbjuda plats för myndighetsföreträdare i syfte att gemensamt stärka kunskapen runt detta område.

Simuleringsfilm praktiskt skytte, en pedagogisk skyttefilm som kan nyttjas i skjutbiografer för att simulera de tätortsnära miljöerna där kommunjägarna verkar har ej färdigställts under 2023. Marknadsföring har endast skett i begränsad omfattning under projekttiden mot bakgrund av de prioriteringar som varit nödvändiga.

HUR BIDRAGET HAR FRÄMJAT VILTVÅRDEN

Verksamhetsbidraget syftar till att förbättra viltförvaltningen i urbana miljöer genom att stärka kommunjägare och kommunala viltsamordnares kompetens inom områdena juridik, arbetsmiljö, kommunikation med allmänheten, rapportering av fällt vilt, jaktetik, användande av viltkameror, olika jaktmetoder, ansvars- och olycksfallsförsäkringar, uppdragsavtal etc.

För detta har förbundet:

- Utvecklat en nationell och kvalitetssäkrad utbildning för kommunjägare och kommunala viltsamordnade.
- Genomfört en pilotutbildning.

Pilotutbildning genomförd med goda utvärderingsresultat. Den innehåller analyser av vad inblandade aktörer behöver kunskaper inom. Det är framförallt i korthet juridik, arbetsmiljö, kommunikation med allmänheten, rapportering av fällt vilt, jaktetik, användande av viltkameror, olika jaktmetoder, ansvars- och olycksfallsförsäkringar och uppdragsavtal.

Då projektet framgent har funnit former och strukturer för hur denna utbildning kan erbjudas kommuner kommer detta bidra till att stärka kommunjägare och kommunala viltsamordnares kunskaper och kompetens. Detta kommer främja viltvården då viltet vårdas och förvaltas mer i syfte att främja en lokalt anpassad utveckling av viltstammarna med hänsyn till allmänna och enskilda intressen. Inte minst syftar projektet till att kartlägga hur mycket och vilket vilt som fälls i urbana miljöer. För vissa artter är denna "jakt" väldigt omfattande.

Utifrån resultatet av enkätundersökningar vill förbundet nu möta efterfrågan och utveckla en utbildning för kommunjägarna och samordnare. Förbundet avser att i arbetet med att ta fram utbildning fortsatt samarbeta med ovan beskriven intern och extern referensgrupp.

Utbildning för kommunjägare samt kommunala viltsamordnare kan skapa bättre förutsättningar för dem att utföra sina uppdrag samt för att kvalitetssäkra deras kompetens. Utbildningsinsatserna kommer även ge möjlighet för nätverkande och utveckling av den urbana viltförvaltningen. Utvärdering av pilotutbildningen är genomförd som givit resultatet att innehållet är relevant. Innehållet bedöms utifrån målgruppernas behov kunna ge önskad effekt. Korrigeringar och vissa förbättringar återstår av utbildningsmaterialet.

I "Strategi för svensk viltförvaltning" sammanfattas visionen att viltförvaltning handlar om

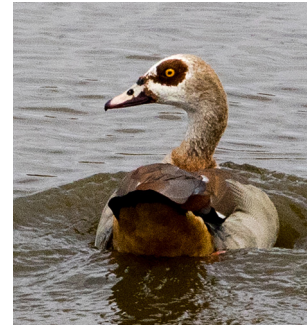

att få vilda djur och människor att fungera tillsammans, idag och över tid. Kan denna utbildning ges till kommunjägare och samordnare kan det tätortsnära viltet vid behov både förvaltas med en hög jaktetik och hanteras på ett sätt som gör att både människor upplever att de har en god levnadsmiljö samtidigt som viltet finns i lämpliga livsmiljöer och i lämplig omfattning. På så vis kan fler uppskatta viltets värde.

BISAM. FOTO: JOSEPH S FULLER MOSTPHOTOS

NILGÅS. FOTO: LEIF INGVARSON MOSTPHOTOS

Den framtagna utbildningen ger deltagarna verktyg för att kunna förvalta och hantera viltet utifrån lokala förutsättningar och aktuella viltslag i respektive kommun. I framtiden kan deltagarna också genom utbildningarna utbyta erfarenheter och lära av varandra, skapa nätverk för framtiden. På så sätt blir utbildningarna också ett forum för att på frivillig väg skapa samverkan kommuner emellan.

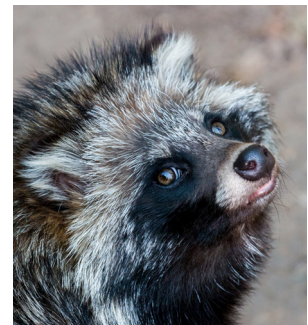

VATTENSKÖLDPADDA. FOTO: LAJOS ENDREDI

Viltstrategin fokuserar på invasiva och främmande arter i flera delar. Erfarenhetsmässigt vet vi att denna typ av arter ofta hittas i urbana miljöer, till exempel stenmård och flera olika arter sköldpaddor samt nilgås. När denna utbildning finns etablerad kan samordning av kommunjägare ske för att ha beredskap för att snabbt upptäcka invasiva eller främmande arter vilket kraftigt kan stärka vår förmåga att på ett tidigt stadie kunna agera.

TVÄTTBJÖRN. FOTO: MOSTPHOTOS

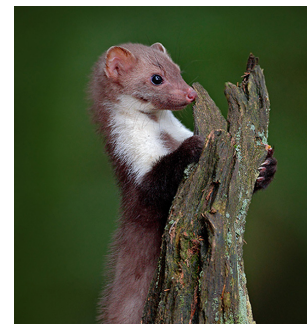

MÅRDHUND. FOTO: MOSTPHOTOS

Kommunjägare som kommer ha bättre förutsättningar för att utföra sina uppdrag, tillsammans med samordnare på kommunerna, blir en nyckelfaktor i det långsiktiga arbetet med en hållbar lokal viltförvaltning i tätortsnära miljö.

SIBIRISK JORDEKORRE.
FOTO: WIKIPEDIA COMMONS

STENMÅRD. FOTO: ONDREJ PROSICKY MOSTPHOTOS

VILKEN ELLER VILKA RESULTAT HAR UPPNÅTTS?

Arbetet med att ta fram utbildningen har genomförts av Svenska Jägareförbundet i samarbete med en intern och extern referensgrupp. Den externa referensgruppen bestod av vilthandläggare från länsstyrelsen, tjänstemän från Polismyndigheten, tjänstemän från kommuner, kommunjägare samt Skogssällskapet. En workshop med referensgrupperna genomfördes i den inledande fasen av arbetet.

Pilotutbildning har genomförts med såväl erfarna som mindre erfarna kommunjägare och vilt-samordnare. Deltagarna valdes ut för att få en god geografisk spridning av deltagarna.

Målet att ta fram ett grundmaterial för en utbildning som ska bidra till att kommunjägarna och de kommunala samordnarna ökar sin kompetens inom områden som kopplar till deras uppdrag är uppnått. Arbetet planeras nu att fortsätta mot målet att kunna börja erbjuda utbildningstillfällen vilket kräver utarbetade strukturer och etablerade former.

Den framtagna utbildningen ger en ökad kunskap om förutsättningarna för att bedriva jakt och förebyggande arbete i tätbebyggt område. Det inkluderar exempelvis vilket arbetsgivaransvar de har samt vilka försäkringar och utrustning kommunjägarna bör ha. Samordnarna kan även genom att låta kommunjägarna delta i utbildningen själva uppleva och gentemot allmänheten uppvisa en större trygghet i att deras uppdragstagare har viss kompetens. Genomgången utbildning innebär således en kvalitetssäkring av kommunernas verksamhet inom detta område.

Utbildningen innehåller ett block om rapportering av fällt vilt. Sedan jaktåret 2021/2022 kan vilt fällt vid skydds jakt rapporteras separat i Viltdata, vilket innebär att den kvantitativa delen vad gäller att följa upp information om fällt vilt därmed kan göras i Svenska Jägareförbundets Viltdata. Vi kan därmed med data av mycket god kvalitet tidigt fånga upp arter som ställer till med ökande problem samt arter som vi framgångsrikt lär oss att hantera och vi kan adaptivt testa åtgärder samt forma och vidareutveckla vår utbildning i linje med detta. Detta ger en direkt återkoppling på vidtagna åtgärder samt en unik möjlighet till uppföljning av arters utveckling i en specifik miljö/habitat.

På lång sikt kommer kommunernas samordnare kunna jobba mer strukturerat med viltförvaltningen, inte minst vad gäller organisationen gentemot kommunjägarna. När kommunerna behöver rekrytera nya kommunjägare eller samordnare kan deras kompetens säkerställas genom att delta vid Jägareförbundets utbildning i urban viltförvaltning. Vidare syftar utbildningarna till att utöka dialogen mellan kommuner samt skapa en varaktig arena för dialog och erfarenhetsutbyte.

ÖSTER MALMA MARS 2024

Öster Malma den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Jihm Forsberg
Projektkoordinator

Åke Granström
Tf Generalsekreterare

Denna återrapporering har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.